У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 — Тел. з Ню Йорку: BArcly: 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. СЕРЕДА, 15-го КВІТНЯ 1970 Ч. 66. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 15, 1970 No. 66. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 14 квітня 1970

В АМЕРИЦІ

СПІВРОБІТНИК НІКСОНА ТВЕРДИТЬ, що Президент не ставиться з упередженням до менших, головним чином до негритянського населення. Асистент секретаря Здоров'я, Освіти та Суспільної Опіки Джеймс Фармер, найвищої ранги урядовець — негр в Уряді Ніксона, сказав, що „чорне населення в більшості було в опозиції до номінації на суддю Найвищого Суду Гаррольда Дж. Карсвелла", бо негри думали, що він вороже ставиться до чорного населення. Та ці почування негритянського населення не мусіли бути правдиві. Не можна твердити, казав Фармер, що Ніксон та ним очолюваний Уряд вороже відноситься до менших.

КАНАДІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ПЄРР ЕЛЛІОТТ ТРУДО скінчив два роки зі своєї чотирирічної каденції, але його бентежать ті самі проблеми, які турбували його два роки тому, коли він перебирав владу від свого попередника прем'єра Лестера Б. Пірсона, голови Ліберальної Партії. Трудо впорядкував федеральні фінанси, але, покищо, не ввів жадних реформ, які обіцяв у виборчій кампанії два роки тому. Представник лівої Нової Демократичної Партії Дейвід Луїс сказав, що новий прем'єр повинен тепер „показати, що він є" Виборці бачать нерозв'язані економічні проблеми, і не бачать того, щоб новий прем'єр здійснював свою головну програму — „справедливе суспільство".

КОЛИШНІЙ ГОЛОВНИЙ СУДДЯ НАЙВИЩОГО Суду ЗСА Ерл Воррен, промовляючи в Ню Йорку на зборах Товариства Правників міста Ню Йорку, закликав усіх правників збудити в собі почуття відповідальности, щоб „скінчити з тим всім, що нас ділить" та „внести духа справедливости" до „кожної судової залі в нашій країні". Воррен казав, що ЗСА стоять на роздоріжжі, з якого один шлях веде до волі з рівними правами для кожного, а другий шлях тягне до расового упередження, що спричиняє злість і розчарування та незгоду між нашими дітьми та їхніми дітьми. Воррен оборонив Найвищий Суд ЗСА, кажучи, що він не є „найбільшим приятелем" СССР.

У СВІТІ

АВСТРІЯ ВІДЗНАЧАЛА своє „визволення" совєтськими військами з-під гітлерівської влади без ніяких церемоній. Відчищено тільки пам'ятник на площі Шварценберга, де на високому постументі стоїть совєтський вояк: австрійці кажуть, що це „пам'ятник невідомому совєтському насильникові". Прихід совєтських військ до Відня позначився хвилею грабунків, арештувань і насильств.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ОН У ТАНТ ЗАЯВИВ у столиці Філіпін Манілі, що найкращою базою для завдання тривкого миру в Південній Азії є Женевські договори з 1954 і 1962 року. Франція старається тепер відбудувати практичну вартість договорів, зруйновану агресією комуністичного Північного В'єтнаму супроти Південного В'єтнаму, Ляосу й Камбоджі. У Тант відлетів з Філіпін до Токіо.

ЄГИПЕТСЬКІ ВЛАСТІ ОПРИЛЮДНИЛИ світлини школи, поруйнованої ізраїльським летунським бомбардуванням, при чому згинуло 30 шкільних дітей. Ізраїльці заперечують, наче б будинок школи, що його показують єгипетські араби, був тим об'єктом, що його вони, ізраїльці, бомбардували. Але десяток закордонних журналістів відвідали те місце налету й шпиталь, заповнений раненими дітьми.

ПАПА ПАВЛО VI ПЕРЕСТЕРІГ духовників і всіх вірних Католицької Церкви, що Церкві погрожує поважна криза, якщо не буде більшого доплину молодих теологів. Папа виголосив в минулу неділю промову до десятків тисяч вірних, що залягли площу святого Петра у Римі і присвятив свою промову виключно справі покликання до духовного стану. Папа не згадав у своїй промові целібату, але в минулому тижні потвердив своє рішення не злагіднити приписів щодо целібату, висловивши переконання, що целібат не стоїть на перешкоді напливові молодих духовників.

ДО ЙОРДАНІЇ ПРИБУЛИ додаткові з'єднання савді-арабських вояків. Савді Арабія мала вже в Йорданії 4.000 своїх вояків: йорданський король Гуссейн уважає, що савді - арабське військо є одною з гарантій проти загрози збоку його противників перевести державний переворот, який позбавив би його, Гуссейна, престолу. Водночас, те савді - арабське військо сторожить нафтопровід, який веде від савді - арабських джерел нафти поперез Йорданію до ливанського порту над Середземним морем.

ДОСІ 27 ДЕЛЕГАТІВ НА КОНВЕНЦІЮ УНС ЗДОБУЛИ ПО ДЕСЯТЬ І БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

Джерзі Сіті. — З Головної Канцелярії Українського Народного Союзу подають, що з усіх обраних 425 делегатів на 27-му Конвенцію, що відбудеться в Клівленді в тижні від 18-го травня ц. р., досі 27 виконали свій передконвенційний обов'язок і здобули по 10 і більше нових членів. На першому місці в теперішній конвенційній кампанії є головний радний Василь Дідюк з Торонта, здобувши 31 нових членів. Друге місце займає головний радний Степан ҐаҐриш із 28 членами, третє місце Я. Бурій (24), після нього головний радний Тарас Шпікула (23), М. Семків (21), Є. Репета і Л. Вовк (по 20), І. Падус (19), М. Ткачук (18), головна радна Гелен Олек (16), К. Сачко (15), М. Отрок (14), І. Кнігницький (13), Т. Кубарич, В. Олійник, Софія Куца і Є. Омельченко (по 12) членів, головний радний В. Запаранюк (11) та М. Хоманьчук, Люба Васько, О. Стешин, Л. Водяр, І. Живіцький, д-р В. Палідвор, І. Малко, Софія Вукоїовна, д-р В. Вишиваний і Стефанія Кочій — усі по 10 членів. Проголошуючи з початком року теперішню конвенційну організаційну кампанію, Головний Екзекутивний Комітет встановив її мету на 2.500 нових членів, з чого за перших три місяці здобуто 1.200. Якщо зважити, що традиційним обов'язком кожного конвенційного делегата вважається придбання бодай десять нових членів та що багато делегатів їх здобувають їх більше, то очікується, що встановлена мета буде досягнена. „Свобода" на цьому місці тепер уже постійно подаватиме імена тих делегатів, які долучаються до названих вгорі та виконують свій делегатський обов'язок, здобувши по десять і більше нових членів.

„АПОЛЛО 13" НЕ ОСЯДЕ НА МІСЯЦІ, АСТРОНАВТИ ВЕРТАЮТЬСЯ НА ЗЕМЛЮ

Гюстон. — Вночі з понеділка на вівторок астронавти нагло завважили, що не діють дві з усіх трьох „електрівень", які витворювали електричний струм, потрібний для лету до Місяця. Вони повідомили про це контрольну стацію у Гюстоні в Тексасі і дістали наказ не висідати на Місяці, що мало відбутися в середу 15 квітня, тільки думати про те, щоб якнайскорше вернутися на Землю. Щоб це здійснити, вони мусять долетіти до Місяця і почати кружляти довкола нього і зараз після того, не висідаючи на Місяці, старатися використати притягуючу силу Місяця, почати поворотний лет до Землі. В леті „Аполло 13" беруть участь астронавти: Джім Ловелл, Джек Свайгерт і Фред Гейз. Найвчасніше можуть астронавти приземлитися на Землі в п'ятницю вполудне (17-го квітня). Всі зусилля в космосі і на Землі йдуть тепер в тому напрямі, щоб астронавти щасливо вернулися на Землю. Астронавти мусіли пересісти з командного корабля до місячного модуля, в якому є місце тільки на двох астронавтів, які мали летіти на Місяць і з Місяця назад до командного корабля. Вони мусітимуть вертатися на Землю в місячному модулі. На Землі всі фахівці почали працювати над тим, щоб запевнити астронавтам безпечний поворот на Землю. Електричний струм витворювали для астронавтів три окремі машини за допомогою хемічної реакції кисню і водню. Дві ці машини зіпсувалися і діє тільки одна. Астронавти за всяку ціну стараються втримати радіо получення з Землею, бо від цього залежить їхнє життя. Сподіваються, що вистачить електричного струму на те, щоб астронавти могли долетіти до району Місяця і звідтам почати поворот до Землі, де все буде готове на те, щоб їх виловити з океану, куди вони спустяться на місячнім модулі.

Брежнєв виявляє недоліки економіки — погрожує винуватцям карами

Москва. — Перший секретар компартії СССР Леонід Брежнєв виголосив несподівано в понеділок 13 квітня о год. 8.15 вечором через радіотелевізію в одній фабриці тракторів у Харкові. Л. Брежнєв приїхав туди, щоб у зв'язку з ленінськими святкуваннями відзначити ту фабрику за її вийняткові осяги. Брежнєв таврував у своїй промові різні недоліки совєтського народнього господарства, дармащо частинно виправдував їх „об'єктивними причинами", під якими він розумів конечність скерувати головні зусилля на інші ділянки — з уваги на міжнародну ситуацію. За коментарями західніх кореспондентів — Брежнєв очевидячки мав на увазі конфлікт з Комуністичним Китаєм і тягарі, зв'язані з інвазією СССР до Чехо-Словаччини. Л. Брежнєв вказував теж на поступ економіки в різних ділянках. Так, напр. він назвав продукцію м'яса, яка зросла на 2.100 тонн річно у порівнанні з попереднью п'ятирічкою. Проте все ще є околиці в СССР, в яких відчувається брак м'яса. Так само, — він твердив, що в СССР є такий будівельний рух, якого нема ніде інде у світі і що 44 мільйони совєтських громадян поліпшили свої житлові умовини. Проте він признав, що з помешканнями в СССР все ще погано і таврував будування, адміністраційних будинків, стадіонів і клюбів коштом житлового будівництва. Він вимагав стосувати наукові й технічні досягнення в адміністрації та керівників у господарці і погрожував важкими карами за ледарство, абсентеїзм і пияцтво робітників.

На Атлантійському океані затонув совєтський підводний човен

Вашингтон. — З Пентагону повідомлено, що американські стежні літаки морської фльоти ствердили були в минулу п'ятницю, що совєтський підводний човен кляси „Н" на Атлантійському океані, за яких 400-600 миль на північний захід від Еспанії, виплив на поверхню і мав якісь „труднощі". Наступного дня два совєтські кораблі, один вантажний та один стежний, намагалися взяти той підводний човен на линву, але внаслідку бурхливого моря це їм не вдалося. Згодом американські літаки побачили на поверхні моря великі плями оливи, на основі чого американські фахівці прийшли до висновку, що той підводний човен затонув. Обидва совєтські кораблі все ще були на тому місці, мабуть переводячи розшуки. Совєтський підводний човен належав до кляси човнів з атомовим ровом, призначених, яких були перезброювати і нищити ворожі підводні човни. Американські літаки ані не отримали ніякого заклику ані сигналу тривоги і, зрештою, в тому часі не було в тій околиці ніяких американських кораблів. На таких підводних човнах є 80 осіб залоги. Доля залоги того совєтського підводного човна не відома.

Конгресмени домагаються суду над суддею Найвищого Суду ЗСА Вілліямом Даґласом

Вашингтон. — Група демократичних і республіканських конгресменів домагаються переслухання в справі судді Найвищого Суду ЗСА Вілліяма О. Даґласа, щоб ствердити, чи він повинен займати це високе становище. Провідник республіканської меншости в Палаті Репрезентантів Джералд Р. Форд є провідником в критиці судді Даґласа. Він заявив, що в середу 15-го квітня виголосить промову в Палаті, в якій повідомить про незгідну поведінку судді Даґласа. Він відмовився подати подробиці своєї промови. Під час переслухання мають вирішити, чи суддя Даґлас має бути суджений. Конгресмен Форд заявив, що на його думку, треба б судити Даґласа за непристойну поведінку, за його похвалу заворушень та за його давніші зв'язки з фундацією, що співпрацювала з Касином гри в Лос Веґас. Голова Палатної Правничої Комісії конгресмен з Брукліну Еменоел Селлер заявив, що акцію конгресмена Форда зараз після того, як Сенат відкинув номінацію на суддю Карсвела можна б уважати за відплату Сенатові.

Нюйоркська Округа УНС обговорювала конвенційні справи

Ню Йорк. — Минулої п'ятниці, 10-го квітня 1970 року, тут, в приміщенні домівки Т-ва „Дністер", 361-го Відділу УНСоюзу, відбулися черговї організаційні збори Округи, яка об'єднує 38 Відділів УНСоюзу. На зборах обговорено питання, зв'язані з поїздкою делегатів на Конвенцію в Клівленді, яка розпічнеться 18-го травня ц. р., та намічено ряд рекомендацій для вирішення конвенції. Збори відкрив й ними проводив голова Округи адв. Іван Фліс, а секретарював М. Хоманчук. Після відчитання протоколу попередніх зборів, організаційну доповідь про стан УНСоюзу та місцевої Округи в ділянці дальшого росту, виголосив головний секретар д-р Ярослав Падох. Він підмітив, що Округа великого Ню Йорку, яка задовільно попрацювала в минулім, ювілейнім році, і в цьому році виконує свої обов'язки. За перші три місяці цього року вона придбала 113 нових членів. Доповідач підкреслив традиційний, сперттий на постановах статуту, обов'язок делегатів активної участи в союзовій праці, доказом якого буде придбання кожним з них бодай десяти членів до часу конвенції. В конвенційному році тягар союзової праці в першу черегу лежить на делегатах, які за своє вирішення, повинні попрацювати для дальшого росту УНСоюзу. На конвенції буде вручена почесна, ювілейна відзнака, для всіх, які придбають бодай десять членів. З черги інші приявні головні урядовці подали свої сугестії щодо проблем УНСоюзу в цім конвенційнім році та заходів для їх поладнання. Заступниця предсідника Округи Марія Душник підкреслила обов'язок делегатів чоловіків і жінок, придбати до конвенції десятку членів, підмітила важливість збільшення передплатників „Веселки", поборювання вживання наркотиків серед молоді та поінформувала, що передала головній бібліотеці в Брукліні, до дитячого відділу, англійські видання „Веселки". Головний касир Петро Пуцило говорив про актуальні питання фінансового характеру й давав вичерпні інформації на запити. Після цього заступник гол. предсідника Володимир Сохан інформував про загальний стан УНСоюзу й зокрема дав актуальні інформації відносно конвенції, він пояснював постанови статуту та їх застосування у практиці. Головна радна Марія Демидчук поінформувала про небезпеку, смерть одного з делегатів свого Відділу сл. п. інж. Яцушка та підмітила загальний обов'язок усіх делегатів ще до конвенції причинитися до зросту членів УНСоюзу.

Після цього обговорено можливість спільної поїздки на конвенцію. Голова Іван Фліс пояснив можливості та кошт поїздки залізницею та літаками, звичайними й спеціяльно замовленими. В дальшій дискусії забирали голос пані Стаха Мілявич, Євстахій Манацький, Андрій Копистянський, д-р О. Соколишин, д-р Василь Вишиваний, д-р Василь Палідвор, Іван Пригода, Василь Троць, Володимир Хомьшько й інші. Відповідали на питання і пояснювали деякі справи всі приявні головні урядовці. Ехвалено, що окремо комісія, визначена окружною управою, сформулює всі піднесені пропозиції та їх перешле „Свободі"

(Закінчення на стор. 4-ій)

Група зв'язку в Лондоні протестує проти ансамблю Червоної Армії в Британії

Лондон. — (Р. Ч.) У зв'язку із виступами у В. Британії ансамблю Червоної Армії, група зв'язку Екзильних Організацій Центральної і Східньої Европи організувала свою власну, оригінальну подумку і переведену демонстрацію проти цього ансамблю.

Перед театром Оімблєдон, де відбувся перший концерт Ансамблю 6-го квітня ц. р., представники поодиноких національних груп роздавали коротку летючку такого змісту:

„Ми сподіваємось, що ви будете повністю вдоволені прекрасною музикою і вмілими танцями Ансамблю Червоної Армії. Вони покажуть вам традиційні й модерні мельодії і танці Совєтського Союзу і напевно очарують вас своїм мистецтвом і живучістю. Але пам'ятайте рівночасно про те, що вони репрезентують військову машину, яка є слуханням знаряддям одної із найбільш огидних диктатур історії людства. Починаючи від 1917 р. Червона Армія була вживана для завоювання незалежних держав, здушення демократичних революцій і підкорення вільних народів. У 1918 і 1919 р.р. новоотворені держави Естонія, Латвія і Литва були нею заатаковані. У 1920 р. незалежна Україна і Білорусь були знищені, у 1921 р. Вірменія і Грузія, у 1939 Польща була нападена й окупована до спілки із нацистською Німеччиною, й Фінляндія була заатакована. У 1940р. балтійські держави були анектовані і Румунія скалічена, Варшавське повстання зраджене у 1944, Румунія, Болгарія, Угорщина і Польща були примушені стати сателітом у 1945, а Чехословаччина у 1948, німецькі робітники були розгромлені у 1953 р., Угорщина нападена у 1956, а Чехословаччина опанована у 1968. Це ж воно скінчиться?. У нутрі Совєтського Союзу Червона Армія вживається для державання в руках не-російських народів. Вона є опорою совєтського уряду. Ми подивляємо культурні досягнення народів Совєтського Союзу, їх музику, танці і творчий геній. Але ми не можемо апробувати вчинків гніту, доконаних в їх імені тими, які кажуть, що їх репрезентують".

(Закінчення на стор. 4-ій)

На голову Правління ОПЛДМ переобрано ред. Богдана Гошовського

Торонто. — На з'їзді Об'єднання Працівників Дитячої Літератури ім. Л. Глібова, що відбувся тут в модерному домі Інституту св. Володимира при Спадайна евю 11-го квітня, учасники одноголосно переобрали довголітнього редактора видань для дітей і молоді Богдана Гошовського на голову Правління ОПДЛ. Учасники з'їзду вшанували пам'ять покійних членів Об'єднання, заслухали звітів членів Правління, уділили на внесок Контрольної Комісії абсолюторію уступаючому Правлінню за 5-річну діяльність, внесли зміну до Статуту так, що від тепер це Об'єднання має нову назву: Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді, ОПЛДМ ім. Л. Глібова; вибрали нове Правління, звернулись із закликом до Екзекутиви УНСоюзу і делегатів недалекої Конвенції у Клівленді, щоб вони створили півмільйоновий фонд Української Культури УНС. З'їзд звернув особливу увагу на поширення діяльности ОПЛДМ також для молоді, вирішив створити при Об'єднанні окрему Видавничу Фундацію, за 50-літню велику працю в галузі літератури для дітей і молоді — іменував проф. Романа Завадовича Почесним Головою ОПЛДМ. Праця з'їзду, в присутності 17 членів та багатьох гостей, тривала від 10 ранку, з перервою на обід, до майже 6 г. вечора. О 7-ій г. вечора у великій залі Інституту св. Володимира відбулась зустріч працівників Об'єднання з юними читачами і громадянством. На зустрічі члени молодечих товариств і організацій вітали письменників та дітей із нижніх жанрів культури для дітей і молоді короткими промовами і квітами. Присутні заслухали, а потім жваво обговорювали дві доповіді: маестра Петра Андрусева з Філядельфії „Мистецтво і виховання, роля мистця-ілюстратора дитячої і юнацької книжки" та проф. Романа Завадовича „Сучасне і майбутнє дитячої і юнацької літератури в умовах діяспори". Як представники ОПЛДМ, так і громадяни-дискутанти звертали увагу на конечність створити Видавничу фундацію ОПЛДМ, посилити співпрацю батьків з Об'єднанням, розбудувати молодечі самодіяльні гуртки, творити й поширювати гуртки „членів-прихильників ОПЛДМ" та ін. З'їзд звернувся до української спільноти і проводів відповідних організацій у світі з закликом допомогти створити в наступному році — в 25-ліття ОПЛДМ і 80-ліття „Дзвінка" — 50-тисячну Видавничу Фундацію Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді, без якої діяльність Об'єднання натраплятиме на ще більші труднощі, а позбавлення дітей і молоді української книжки негативно відіб'ється на становищі всієї спільноти.

У Греції звільнено з кацету композитора Мікіса Теодоракіса, комуніста

Париж. — У минулий понеділок 13 квітня за розпорядком від прем'єра Ґеорга Пападопулоса звільнено найвидатнішого сучасного грецького композитора, комуніста, Нікіса Теодоракіса, який перевів три роки в кацеті та в останніх днях перебував у шпиталі у зв'язку з погіршенням його давньої недуги сухіт. Його звільнили внаслідку заходів французького журналіста - політика Жана Жака Серван-Шрайбера, генерального секретаря централі Радикальної партії, який прибув кілька днів тому до Атен, щоб там інтервеніювати у грецьких властей в користь 34-ох політичних підсудних: демократичні кола у західних державах лякалися, що військовий трибунал в Атенах засудить професора Діонісоса Карайоргіса, антикомуніста, на смерть. В минулу неділю закінчився той судовий процес, названого професора засуджено на досмертню в'язницю і 26 інших підсудних на різні кари. Вже після проголошення присуду у тому процесі, Пападопульос прийняв Шрайбера Грецькі власті дозволили дружині назаного композитора побачитися із своїм чоловіком і відвезти його на летовище, де його посадили до літака Жана Жака Серван Шрайбера, з яким він відлетів до Парижу. На летовищі в Парижі кілька тисяч греків, що живуть в Парижі привітали Теодоракіса, який між іншими вславився своєю музичною ілюстрацією до фільмів „Грек Зорба" „Зет", що мали великий успіх в Европі й Америці. Названий французький журналіст-політик зобов'язався що звільнення Теодоракіса не буде використане для посилення кампанії проти теперішнього грецького режиму. Теодоракіс уявзнили як лідера комуністичної грецької молоді.

Цієї суботи відбудеться перед Об'єднаними Націями демонстрація проти відзначування 100-річчя Леніна

Ню Йорк. — В дні 22-го квітня цього року припадає 100-річчя від уродин творця найбрутальнішої в історії людства народовбивчої комуністичної системи, Володимира Леніна, й теперішні представники тієї системи, урядові СССР подались перевести на форумі ЮНЕСКО внесок для вшанування з цієї нагоди народовбивця Леніна, як великого „гуманіста". Проти цієї затії відбудеться вже в найближчу суботу, 18-го квітня, о год. 2-ій по полудні протестаційна демонстрація перед будинком Об'єднаних Націй при 1-ій евеню і 42-ій вулиці в Ню Йорку. Демонстрацію організовують спільно Комітет Об'єднаних Українських Американських Організацій - Відділ УККА та організації Визвольного Фронту, закликаючи всіх громадян метрополії Ню Йорку, Ню Джерзі і Конектикат, зокрема молодь, до масової зорганізованої і мирної участи. Демонстрація буде попереджена кавалькадою авт з відповідними протестаційними транспарантами. Кавалькада вирушить до будинку Об'єднаних Націй з Десятої вулиці і Схід між евенями „А" і „В".

В Дітройті відбулася пресова конференція національних груп

Дітройт (Фл. Л.) — В понеділок, 6-го квітня 1970 р. тут о годині 4-ій по полудні в німецькому клюбі „Гармонік Клуб" відбулася пресова конференція представників часописів і радієвих програм національних груп метрополії Дітройту з участю республіканського губернатора мишиґенського стейту, Вілліяма Г. Міллікена. Реєстрацію учасників займалася пані Емілія Запорожець. В конференції взяли участь 26 осіб. Українську групу заступали: о. др Володимир Гавліч від української католицької радіо - години, і мґр. Франц Липецький від часопису „Свобода". Конференцію відкрив керівник литовської радіо - години, А. Запарцкас, представивши губернатора. У своєму слові губернатор підкреслив, що він високо цінить вклад національних груп в економічний і культурний розвиток стейту Мишиґен. За його словом, національні групи є вітальною частиною життя нашої великої і багатої країни. Відповідаючи на питання, губернатор заявив, між іншим, що його бажанням є втримувати зв'язок з представниками національних груп, просить звертатися до нього в спільних справах телефонічно, листовно чи особисто, а якщо зайде потреба, він готов відкрити в Дітройті спеціяльне бюро для національних груп. Він теж підтримує змагання груп до незалежности їхніх країн за заслоною совєтською і за відповідною рекомендацією призначить представника тих же груп на стейтове політичне становище. Після конференції відбулася гутірка при напитках і закусці.

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

У 25-річчя великої трагедії

Двадцять п'ять років тому, 11 квітня 1945 р. новоприбула в Західню Україну „визвольна" большевицька влада, ствердивши, що ні один із п'ятьох українських католицьких владик не хоче відректися своєї Церкви і стати на послуги совєтському режимові, всіх їх виарештувала, перевела над ними таємні процеси, що було глумом над судочинством, і заслала до таборів смерти. Двох владик із Перемиської єпархії, яка дісталась Польщі, арештували за наказом Москви поляки і передали Совєтам, де зустріла їх та сама доля. Шестеро з них померли або ще у в'язницях в Україні чи на далекій півночі. Зліквідовано теж Владику Пряшівсько - Мукачівської єпархії й Апостольського Візитатора з осідком в Берліні, 28 травня 1945 року переведено цинічне „возз'єднання" Української Католицької Церкви з Православною, — під юрисдикцією московського патріярха, бож Українську Православну Церкву зліквідовано ще в 1930 році.

25-річчя мучеництва Української Католицької Церкви не є тріюмфом Москви. Москва думала в особах Владик знівечити й саму Церкву, знищити й саму віру. Виявилося знову, що люди вмирають, але ідея не вмирає. З усіх тогочасних Владик залишились при житті тільки два: чудесним способом врятувався наступник Слуги Божого Андрея Шептицького на митрополичому престолі у Львові, теперішній Верховний Архиєпископ кардинал Йосиф Сліпий, і звільнений з чеської в'язниці за короткої „відлиги" в ЧССР пряшівський єпископ - помічник Василь Гопко.

Жорстоке переслідування українських традиційних Церков в Україні, спершу за царського, а після того за большевицького режиму, доказує, що між цими двома режимами російської імперії нема сутньої різниці. Свобода віри, „забезпечена" в паперовій совєтській конституції, має таку саму практичну вартість, як признання совєтським республікам „права" відокремитись від Совєтського Союзу. Поки існує російська імперія —— вона не здібна застосувати у себе релігійну толерантність. В одному імперські правителі мають рацію: Українські Церкви й український нарід — нерозривно пов'язані, і коли вони б'ють по Церкві, то б'ють по народові. Але ні Церкви, ні народу вбити не можна.

Найкраща відповідь

Минулої п'ятниці, 10-го квітня 1970-го року, отже напередодні 25-ої річниці тієї найбільшої трагедії, що її пережила Українська Католицька Церква в Західній Україні з рук безбожницького комуно - московського окупанта, наспіла з Оттави вістка, що Митрополит Української Католицької Церкви в ЗСА Амвросій Сенишин, після розмови з Митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Максимом Германюком, проголосив на форумі Президії Секретаріяту Світового Конґресу Вільних Українців, що він окремим листом до Папи Павла VI приєднує свій підпис до прохання всіх інших Владик УКЦеркви, щоб цю мученицьку Церкву піднести до гідности Патріярхату.

Усім нам ще в свіжій пам'яті відвідини на американському континенті Первоієрарха УКЦеркви, її Верховного Архиєпископа й ісповідника віри Блаженнішого Йосифа Сліпого. Усім нам ще у свіжій пам'яті його проповіді і промови, головним моттом яких була наша єдність. Це бо те, що дає нам найбільшу силу і що залежить виключно від нас. Недарма молитва „Боже, нам єдність подай" стала нашим другим національним гимном.

Господь вислухав наших молитов. У теперішніх обставинах найголовнішою реальною метою українців католиків є завершення страдницької Української Католицької Церкви створенням її Патріярхату. І в цьому змаганні, як і в усіх інших, наша єдність є головною передумовою успіху. Сталося, що саме в 25-ту річницю найбільшої трагедії УКЦеркви наспіла вістка про завершення вимріяної єдности в змаганні до її законного і всім, включно з мучеництвом, заслуженого піднесення до гідности Патріярхату. Це, без сумніву, найкраща в сьогоднішніх обставинах вістка для всіх і це, без сумніву, найкраща відповідь для тих пекельних сил, що 25 років тому почали і сьогодні продовжують свій брутальний похід на повне знищення тієї Церкви.

Мучеництво УКЦеркви, як і раніше мучеництво Української Автокефальної Православної Церкви, мучеництво їх ісповідників не буде даремним, якщо воно причиниться до єдности нашого Божого люду в змаганні до своїх високих ідеалів. Вістка з Оттави підносить наші серця, скріплює нашу віру і додає нам завзяття у цьому змаганні.

В. Козак

ДЕ СОВІСТЬ ЛЮДСТВА?

(У 25-ту річницю ліквідації Української Католицької Церкви)

У квітні цього року збігаються дві річниці, які хоч ідейно не мають нічого спільного, однак обидві між собою пов'язані. Перша — це сторіччя народження „гуманіста" В. Леніна - Ульянова (22 квітня 1870 р.), творця найжорстокішої системи, яку будь - коли людство бачило, московського комунізму. А друга річниця — це пресумна ліквідація остої духа українського народу протягом століть, Української Католицької Церкви в Західній Україні, якраз тим режимом, що його творцем був, немов на глум людству як „найбільший гуманіст", Ленін.

Чи можна більше кпити з людських почувань, як відзначати того, для кого етично - моральні принципи, всяка людяність, толерантність, свобода були чимсь зовсім чужим, „залишками буржуазного капіталістичного світу"? Для Леніна і його послідовників, кривавих тиранів Сталіна, Хрущова, Брежнєва релігія, яка в цивілізованих країнах цінитьcя як щось найвище, була і є „оп'юмом для народу".

Створена Леніним жорстока система вже в самому початку свого існування нищила все, що пов'язане з релігією — Церкви, віруючих, християн, священиків, єпископів. Особливо брутально була знищена Українська Автокефальна Православна Церква. І хоч для задурення „гнилого Заходу" Сталін під час другої світової війни признав на терені Совєтського Союзу всеціло підлеглу собі Російську Православну Церкву, проте не міг стерпіти існування на східніх українських землях Української Православної Церкви, а на Західній Україні Української Католицької Церкви, званої ще з австрійських часів Греко - Католицькою.

Вже за першої большевицької окупації, з вересня 1939 року московський большевизм почав переслідувати наше духовенство, ліквідувати всі церковні інституції, проте на цілковиту їх ліквідацію ще не зважився, бо ще не чувся паном ситуації на свіжоокупованій землі. Ситуація змінилась, коли большевицька армія окупувала в році 1944 всі українські землі. Внедовзі після смерти Слуги Божого Митрополита Кир Андрея нагінка на нашу Церкву загострилась, і вже в квітні большевицька влада уважала, що прийшов час, коли можна цілковито зліквідувати Українську К а т о лицьку Церкву.

11 квітня 1945 р. НКВД виарештувало всю українську єрархію з Митрополитом Кир Йосифом Сліпим у проводі. Старші віком єрархи, Преосв. Кир Григорій Хомишин, не витримали тортур і віддали своє життя на жертівнику своєї Церкви. Мученичою смертю помер преосв. Кир Никита Будка, перший український к а толицький єпископ в Канаді, в тюрмі померли преосв. Кир Йосафат Коциловський і преосв. Кир Григорій Лакота, єпископ-помічник Перемишля, на засланні помер преосв. Апостольський Візитатор для українців католиків у Німеччині о. Петро Вергун, мученичою смертю помер преосв. Теодор Ромжа, єп. Мукачівський. Після довгих літ заслання померли єп. Николай Чарнецький, єп. Іван Лятишевський, мученичою смертю померли сотки священиків, монахів, монахинь та тисячі вірних.

Недавно п р оголошений список священиків, що загинули в большевицьких концентраційних таборах, в тюрмах чи були на місцях жорстоко замордовані, неповний, бо далеко не всіх священиків - мучеників, засланих чи переслідуваних, охоплено в згаданому списку.

При ліквідації Української Католицької Церкви Москва застосувала метод, випробований ще Катериною II, Миколою I та Александром II. Найголовнішим аргументом у переводі на прав ослав'я були арешти, депортації, лютий терор. Черговим кроком „повороту" на московське православ'я було підшукання поліцією кількох зрадників, добровільних чи вимушених, які мали зааранжувати фарс добровільного переходу на московське православ'я. Для того, хто хоч побіжно ознайомлений із відносинами, які панували були в нашій Церкві в Західній Україні, ясно, що всякі твердження про „добровільний перехід" на московське православ'я — це чистий глум над правдою. Це така сама правда, як те, що чехи в серпні 1968 року запросили совєтські війська, щоб „визволити" їх від лібералізму.

Так званий „Львівський Собор", який був скликаний НКВД і на якому не було ні одного католицького єпископа (а відомо, що і в Православній Церкві ніякий собор не може законно відбутися без участи єпископа), під проводом московських єпископів та ними ж висвячених на православних єпископів Пельвецького і М е л ьника проголосив уневажнення Берестейської унії з року 1595.

Коли брати до уваги, що Галицька Провінція мала майже три тисячі священиків, то участь у т. зв. Львівському Соборі 216 священиків, зігнаних НКВД, таки дуже мала.

Отже, та горстка священиків та мирян не могла репрезентувати У к раїнської Католицької Церкви. Символом нашої Церкви для українського народу та волелюбного християнського світу є і залишиться назавжди наша Єрархія у проводі з Ісповідником віри, Богом береженим Блаженнішим Верховним Архиєпископом Кардиналом Кир Йосифом Сліпим з понад 2.700 священиками та мільйонами вірних, що зразу відкинули московське православ'я, як щось чуже, вимушуване безбожною владою та її знаряддям, московським патріярхом Алексеєм.

(Закінчення на стор. 4-ій)

В. Несторович

СПРАВА ВІДНОВЛЕННЯ САМОСТІЙНОЇ УКРАЇНИ У ВІДПОВІДЯХ НА ПОЛЬСЬКУ АНКЕТУ

(2)

Ту ж саму позицію підтримав Станіслав Папроцький. Д-р Ян Старзевський написав (реферуємо його вислови коротко, так, як більшість усіх опитаних): Мусимо рішуче підтримувати право народів на волю і незалежність, бо інакше ми наразилися б на хаос, арбітражні вирішення і насильства. Тим самим ми послабили б нашу нізалежність, і наші претенсії заквестіонували б сторонні чинники. Наше становище до с а м остійности балтійських народів, Білоруси й України відповідає нашим власним інтересам, але їх стремління до того має бути їхніми власними постулятами, реально переведеними. Ми не можемо висувати їхні постуляти, а можемо тільки зичливо до них ставитись і підтримувати визвольні акції народів, включених в СССР. Дотеперішні непорозуміння треба старатись усунути. В тій думці постали спеціяльні польсько-українські організації.

Юзеф Понятовський відповів: зречення постуляту незалежности для України, Білоруси та балтійських народів було б невибачливою помилкою і принесло б нам велику шкоду. Порозуміння з аґресивною совєтською імперією і так неможливе. В нинішньому укладі сил, коли Польща сама є васалем Росії, дбання про те, щоб не зразити її імперіяльних амбіцій — було б дивоглядом. Купувати ласку Москви коштом її жертв — це компромітувало б нас морально і утруднювало б нам конструктивну політику на полі організування співпраці народів, що їх географія і історія велять обороняти спільні цілі.

Зиґмунт К. Бернась: Коли б поляки махнули рукою на долю сусідів, то це не вдоґідило б нічим польської політики. Росія вважає їх від століть своєю внутрішньою справою, зате відношення цих країн до Польщі стало б програмово і зажерто ворожим. Без огляду на відношення цих країн до Польщі, вона мусить брати їх до політичного рахунку. Очевидно — не для донкіхотства, бо це можливе в XX стол. тільки великій імперії для великих цілей. Елементарний закон політики каже, що коли сусіди не можуть жити в згоді, то за перегороду між ними треба створити інші суверенні держави. В цьому була ідея Пілсудського.

Д-р Юзеф Жміґродський: Незалежне Конґресове Королівство 1815-1830 рр., як нинішня Польща, є фікцією. В рр. 1918-1939 була вона дійсно незалежною, але ввесь час висіла над нею погроза, яка стала трагічною дійсністю. Висновок: відмовлятись від постуляту незалежної України, Білоруси і балтійських країн є не тільки короткозорістю, але й просто шкідливістю. — Казімєж Паппе, Мєчислав Іванчук, Зенон Кшиштофорський і Тадеуш Налєпа — всі вони поставились позитивно (без вільної України і т. д. була б Польща знову сезоновою державою. Це було б самогубством Польщі тощо). — Полк. Леон Міткевич написав: Дивлячись наперед, наша еміґрація повинна нав'язати тісні взаємини з політичною еміґрацією балтійських країн, Білоруси й України. Може й вдасться нам переконати їх, що далека майбутність буде корисніцюю для них, коли ввійдуть у федерацію з Польщею, замість залишитися в СССР. Бо існування зовсім самостійне буде для них, як і для Польщі, неможливе.

Кристин Островський підтримує концепцію незалежности цих народів і підкреслює, що українці є нацією, дармащо дехто їм в цьому відмовляє. Але йдеться також про вільність мусульманських і кавказьких народів, яких трактують як адміністраційні дистрикти. На жаль, на Заході переважають у міродатних чинників переконання, що майбутня Росія мусить залишитись єдина, велика і неподільна. Наше завдання — переконати в міру наших скромних можливостей кого слід, що це — неслушне переконання. — Полк. Зиґмунт Анджейовський каже, що іґнорування незалежности балтійців, білорусинів і українців було б запереченням провідної ідеї в польській історії. Результати віддання Києва в XVII стол. Собєським і потім в роках 1920-21 виявились трагічними.

Далі подаємо прізвища осіб, які підтримують в засаді наведених вище осіб. Це — Роман Ястшембський (він каже, що без бажання Польщі згадані народи врешті-решт здобудуть самостійність, але вже будуть ворогами Польщі); Генрих Жербовський (прихильник яґайлонської концепції); Станіслав Жоховський (за ніяку ціну не можемо стати жандармом цих народів); Януш Ковалевський (р е зиґнація була б не тільки самогубством моральним і заломанням християнського духа, але й дурною інтерпретацією національних і н т е р есів Польщі).

Дальших 12 прізвищ, які фіґурують на відповідях, заявились позитивно. В анкеті не подані, отже не знаємо, що вони писали, але сказано, що відповіді були широкі.

Група 2-га. — Ян Осташевський висловлюється за незалежність балтійців, білорусинів і українців, але додає: „Можна уявити ситуацію, коли б висунення таких постулятів самостійности для інших країн утруднило домовлення Польщі з Росією, або резиґнація з нього накинулася б з конечности". Він нагадує зворот, який мусіла Польща зробити в р. 1920 по закінченні війни з Росією. (Очевидно, тут він думає про зраду, яку вчинили поляки супроти України і договору з Гол. Отаманом Петлюрою). В результаті він вважає, що від керівників польської політики можна буде вимагати відповідних рішень, коли вони в Польщі та поза її кордонами, і що ті рішення будуть залежати від того, чи зі своїми визвольними аспіраціями інші народи виявлять готовість до збірних дій, які в дану хвилину будуть конечні.

(Далі буде)

Д-р Богдан Олесницький

ЗА ПОСТІЙНУ ДОПОМОГУ ДЛЯ „ЦЕРКВИ В ПОТРЕБІ"

(1)

Після заяв, деклярацій, демонстрацій і голосних виявів прихильности для ідеї Українського Католицького Патріярхату та її великого подвижника і речника — прийшов час, коли об'єднана і піднесена на дусі велика українська громада станула перед обов'язком реальним і конкретним способом підтвердити свою вірність і відданість цій великій ідеї і цій великій особі, яка наперекір усім противностям зі сторони чужих і решткам спротиву зі сторони своїх — цю ідею двигає і промощує їй шлях до перемоги.

Нема сумніву в тому, що структуральні зміни в Українській Католицькій Церкві, що їх за спонукою Верховного Архиєпископа обміркував та запропонував Синод Українських К а толицьких Владик, — як також завершення будови храму св. Софії та устаткування і ведення Українського Католицького Університету ім. св. Климентія в Римі — це великі справи, які не можуть обійтися без великої і пляново̄ї фінансової допомоги.

Нема теж сумніву, що ця фінансова допомога повинна і мусить прийти від католицької частини української спільноти у вільному світі, яка, хоч і зрізничкована в таких чи інших громадських чи політичних справах, то зуміла в подивугідний спосіб об'єднатися довкола особи Первоієрарха і всіми можливими голосами підтримує Його великі пляни та задуми.

Загально відомо, що дотепер українська громада по всіх усюдах вільного світу проявляла не абияку жертвенність для справ Верховного Архиєпископа, принагідні збіркові акції бували дуже успішні.

Зі щедрих пожертв, розсіяних по світі українських дітей виросли в Римі — недавно посвячений храм св. Софії та будинки Українського Католицького Університету, які ще багато дечого потребують для завершення їх устаткування.

Згадуючи про цю українську церкву і цей український університет, які станули поміж численними церквами та музеями Вічного Міста наче символ ідентичности Української Католицької Церкви, її живучости і незнищимости в жорстокій добі її офіційної ліквідації на рідних землях, — не можна не подивляти пророчої інвенції та величі задумів цього Великого Пастиря, що його, здавалося б, саме Боже Провідіння після довгих років тюрми та заслання несподівано вивело з неволі і вислало у вільний світ, не тільки на те, щоб у притворах Апостольської Столиці він був оборонцем многострадальної Української Церкви, але, що більше, щоб силою свого загартованого в терпінні духа і своєї великої мудрости став духовим провідником розсіяного по світі українського католицького люду і поза межами батьківщини запевнив існування та розвиток Української Католицької Церкви.

Приймаючи побажання з нагоди наділення його почестями Кардинала, — Блаженніший Верховний Архиєпископ заявив, що таким великим і добрим він буде для нас Кардиналом, — якою доброю і великою ми будемо паствою.

Від нашої моральної і матеріяльної допомоги залежить успіх його великих плянів, що їх для добра нашої Церкви і нашого народу задумав він виконати. Інші церковні достойники у Ватикані розраховують на допомогу своєї держави чи своєї церкви, наш Верховний Архиєпископ тієї допомоги ані від держави, ані, чомусь, і від нашої Церкви у вільному світі не має, хоч офіційно вже від декількох років, — як Верховний Архиєпископ він рахується головою Української Католицької Церкви. Вся матеріяльна допомога, яку досі інколи навіть і щедро йому давали, була завжди припадкова, доривочна, звичайно з такої або іншої нагоди, а збіркові акції організовані людьми доброї волі, або світськими чи церковними організаціями і товариствами — хоч і які успішні — були звичайно спорадичні, заплановані на скору руку і некоординовані.

Верховний Архиєпископ був завжди вдячний за допомогу і використовував її для добра нашої Церкви і нашого народу. У своїй глибокій скромності він ніколи не ставив до нас ніяких вимог. Коли, як голова Комісії Фонду Верховного Архиєпископа в липні 1968 р., маючи на увазі заплянувати створення постійного комітету для допомоги Верховному Архиєпископові, під час зустрічі із Блаженнішим я запитався був його, який є у приближенні його бюджет, він з лагідною усмішкою і притаманною йому скромністю відповів:

„Для мене самого мені не треба нічого, а на все інше — то воно так — дістану більше — то більше видам на будову, а дістану менше, то й видам менше. І так з Божою ласкою воно якось іде вперед".

А ось прийшли вістки з Риму, що наша Церква знайшлася в потребі, що для завершення конструкції Храму св. Софії та Університету св. Климентія і для виконування високого уряду Голови Української К ат о лицької Церкви — потрібно нових матеріяльних засобів, потрібно плянової і безперебійної фінансової допомоги, про яку ми в останньому часі чомусь наче призабули.

(Закінчення буде)

І. Вовчук

ПРОТИ МІТОТВОРЕННЯ В ОН

ЛЕНІНСЬКИЙ СТИЛЬ

(2)

Згодом, коли большевики завоювали національні республіки, створені на руїнах російської імперії, абстрактні „соціялістичні інтереси" набувають конкретніших форм. В. Ленін, як твердить „Международная Жизнь" (ч. 12. 1969 р.), вказує, що „економічний розрахунок, рівнож як інстинкт і свідомість інтернаціоналізму й демократизму, вимагають найскорішого зближення і злиття всіх націй в соціялістичному суспільстві" (В. Ленін, зб. тв. т. 30 ст. 121). Що спільного має наведена теза з соціялізмом і комунізмом? Нічого. Будівництвом соціялізму в імперії Ленін прикриває давнє марення імперської політики Росії про підкорення націй і народів. Коли нації, що були на території колишньої Росії, були завойовані, тоді Ленін уточнює програму великодержавного соціялізму і, посилаючись на інстинкт інтернаціоналізму, маячить про „злиття націй".

Інстинкт поняття біологічне, і ніхто ні до Леніна, ні після нього не вживав його для окреслення політичних катеґорій. Але теоретик большевицького марксизму Ленін, з вдачею і душею хижого моковського купця, штучно притягає біологічне поняття до політики, щоб інтернаціоналізмом і національним ленінізмом заховати „економічний р о з р ахунок" Росії, соціялізм якої спирається на національній гордості великоросів. Керуючись видумзним Леніним „інстинктом інтернаціоналізму", нинішні керівники СССР „нормалізують" чехів і словаків з допомогою півмільйонової армії, бо вони спробували обережно лібералізувати життя в країні, трохи відступили від московського шляху побудови комунізму.

Всі злодіяння, які роблять нинішні кремлівські керівники проти свободи і демократії, є практичними висновками теорії і практики Леніна. Можуть бути деякі тактичні пом'якшення, але імперська система, вироблена за Леніна, завершена Сталіним, буде намагатись зліквідувати нації, розчинити їх в московській тоталітарній калюжі, переробити людей і національні спільноти. Як Бог сотворив людину на свою подобу, так большевики, за догматами ленінізму, ставлять своїм завданням переробити і спотворити людей і нації на московський лад безподобія. Знущання і жорстокості над людиною в імперії випливають не лише з нелюдяности керівників її, а й з іманентних (духових) властивостей московського большевизму, з історичних шляхів і методів, розроблених і доповнених теорією ленінізму для наших часів. Ленінізм є дитиною історичної дійсности, вікового беззаконня, вихованого імперським ладом Росії.

Ленін був переконаний і проповідував, що людину і спільноти треба переробляти і обробляти, доки вони не будуть придатні для побудови комуністичного ладу. Большевики тримаються засади, що коли людину не обробити, вона перешкоджатиме соціялізмові. Отже, щоб людина і спільноти не перешкоджали і н т е рнаціональному соціялізмові, їх треба переробляти на московський лад, згідно з ученням ленінізму. В цій переробці не треба бути сантиментальним, треба діяти сміливо, по-ленінськи, винищувати без пощади тих, хто не піддається переробці, а приборканих і слухняних підозрівати і контролювати. Навіть найбільш людяний з большевиків М. Бухарін писав: „Пролетарський примус в усіх своїх формах, починаючи від розстрілів і кінчаючи трудовою повинністю, є, як не здається це парадоксальним, методом для вироблення комуністичного людства з людського матеріялу капіталістичної доби" (М. Бухарін, „Економіка перехоідових часів", Москва, 1920, ст. 146).

Ні Ленін ні його наступники ніколи і ні в чому не відступали від цієї засади. Методи переробки мінялися і вдосконалювалися, але система імперського большевизму, створена Леніним і завершена Сталіним, не зупинялась ні перед чим. При тому, як це не дико виглядає, коли людину розстрілюється чи засилається в табори, то це має помагати „перековці" людей „капіталістичного ладу". „Ліпше десять професійних революціонерів, ніж сто революційно наївних дурнів" — так учив Ленін. Поминаємо те, що оті професійні р е в о люціонери, як показала історія, часто були ослами. Заповіт Леніна значить, що десять вимуштруваних і оброблених революціонерів важливіші і цінніші від сотні інтеліґентних вільнодумців, з громадською свідомістю і розумінням потреб народу.

Ленін, з якого роблять великого гуманіста, був теоретиком терору. В своїй брошурі „Про продовольчий податок", написаний у квітні 1921 р., Ленін, назвавши Мартова і Чернова (соціялісти) „дурниками" за те, що не визнавали терору, пише: „Нехай лакейські помічники білоґвардійщини хвалять себе за те, що вони проти терору, ми будемо говорити правду: без терору обійтись не можна, що б не говорили лицеміри і фразери" (твори В. Леніна, том 32, ст. 335).

У серпні 1918 р. Ленін вислав Євгенії Бош телеграму такого змісту: „Необхідно зорганізувати посилену охорону з відібраних, надійних людей, перевести безпощадний, масовий терор проти куркулів, попів і білоґвардійців; підозрілих замкнути в концентраційні табори поза містом. Експедицію пустить в діло. Телеграфуйте про виконання". (Том 24, II вид. ст. 489). Євгенія Бош була тоді комісаром внутрішніх справ у т. зв. харківському уряді (підпільному), що його зорганізував Ленін перед виповідженням війни Українському Урядові в Києві. В згаданій телеграмі він дає вказівки, як треба діяти, коли московське військо „визволить" Україну від Центральної Ради.

Інструкція „г у м а нного" Леніна була виконана. Масові розстріли і терор переведені були на найширшу скалю після завоювання української території. Розстрілювали на вулицях за знайдений папірець, написаний українською мовою, розстрілювали за „українські вуси". Большевик Затонський, що відав у т. зв. харківському уряді освітою, в своїх спогадах про завоювання Києва оповідає: „Ми увійшли в місто: трупи, трупи і кров. . . Тоді розстрілювали всіх, хто мав якесь відношення до Української Центральної Ради — просто на вулицях. От і я мало не попав" (В. Затонський — „Національна проблема на Україні" ст. 39). В драмі „Між двох світів" В. Винниченко подає характеристичну сцену. Штаб червоноґвардійського з а г о ну розташувався в українській школі. На стіні портрет Шевченка. Комісар відділу Подкопаєв, побачивши портрет, несамовито вигукує: „Чого ця контрреволюційна ікона тут висить досі!?" Рушницею збиває портрет на землю, потім проколює лице і відкидає в куток. І, заявляє, що „з націоналізмом, оцими шевченками, автономізмами, федераціями, самостійностями і іншою буржуазною гидотою будемо боротись безпощадно".

(Далі буде)

Відвідини ректора В. Янева у Вінніпезі

Дні від 2 до 4-го квітня проходили у Вінніпезі під знаком відвідин ректора Українського Вільного Університету, д-ра Володимира Янева, широко-відомого не тільки науковця, але теж громадського діяча. Прибув він до Вінніпегу з Европи, щоб познакомити українську громаду з проблемами української науки в діяспорі, а зокрема поінформувати про працю Українського Вільного Університету в Мюнхені, який в наступному році відмічуватиме 50-річне існування. Коло півтисячі алюмнів цього університету проживає на північно-американському континенті і саме з ними бажалось гостеві відновити контакт та переказати потреби цієї вільної української „альма матер". Існували та існують в Канаді і ЗСА товариства прихильників Українського Вільного Університету, які, доцінюючи великий вклад УВУ в розбудову української вільної науки, спішили і спішать з фінансовою допомогою цьому єдиному українському вільному університетові в світі. 50 річчя УВУ висуває перед українською громадою нові і почесні вимоги. Українська наука хоче і повинна знайтися у своєму власному приміщенні. 50 річчя УВУ є теж доброю нагодою, щоб ближче приглянулася українська громада до праці наукової установи, яка має узброювати знаннями українїстики молодих та заавансованих студентів та продовжати працю двох поколінь та таких визначних науковців і професорів цього університету, як проф. Михайло Грушевський, Дмитро Антонович, Олександер Колеса, Вадим Щербаківський, Олександер Мицюк, Володимир Старосольський, Іван Мірчук та численні інші. Такі й подібні думки привіз гість з Европи.

Вже в першому дні відвідин ректор В. Янів мав нагоду стрінутися з професорами українського роду, які працюють в Манітобському Університеті. Зустріч влаштувала президія Комітету Українців Канади враз з професурою Колеґії св. Андрея. На цій зустрічі були теж представники організованого українського студентства, Обнова, Альфа-Омега та Товариства ім. Міхновського. Вечором гість мав довші наради з алюмнами УВУ, які зобов'язались допомогти УВУ гідно відмітити 50-річчя своєї „альма матер". Тоді теж вибрано провід цієї клітини, яка співпрацюватиме з подібними клітинами в Канаді і ЗСА. В наступному дні ректор УВУ був гостем Президії КУК, де за чашкою кави та солодким пройшли ділові розмови та інформації. В тому ж дні відвідав гість українську пресу, „Поступ", „Український Голос", „Новий Шлях" та „Канадійський Фармер". Міжнародна Служба СіБіСі перевела з гостем довше інтервю. Вечором ректор Янів виступив на громадській зустрічі в Домі Науки, на якій не тільки обговорив питання української науки, але також обширніше зупинився на кризі сучасної людини, а зокрема студентської верстви, яка шукає шляхів нового вияву серед зматеріялізованої доби. Доповідач виявив велике довір'я до українського студентства, яке в його опінії віднайшло себе в рядах рідних студентських організацій та широкому вахлярі суспільної праці. Українське студентство Вінніпегу скористало з побуту ректора УВУ та контактувалось з ним в часі його триденного побуту. Те саме зробили пластуни, а зокрема Сеньйорат Пласту відновив зі своїм членом давні знакомства, а дехто нав'язав ділові зв'язки.

Окрему увагу присвятив В. Янів зустрічам з українськими Владиками. Мав він довші розмови з Митрополитом Максимом та Владикою Борисом. Припала гостеві Вінніпегу ще й вийняткова нагода, бо саме в домі Науки влаштовувалась тоді мистецька виставка Ждана Ласовського, яку ректор Янів відкрив.

Відчувалось, що гість з Европи залишив якнайкращі враження і що громада Вінніпегу має ціну праці УВУ. Як задаток цьому дві найстарші українські кредитівки, а саме „Карпати" та „Кооператива Північного Вінніпегу" поспішили, щоб своїми пожертвами започаткувати Ювілейний Дар УВУ, який мав би початись щойно осінню цього року, але добрими примірами можна послужити заздалегідь. Побутові ректора Янева у Вінніпезі патронував Алюмнат УВУ на чолі з проф. Я. Рудницьким, який є офіційним представником УВУ на Канаду.

З Вінніпегу ректор Янів виїхав до Торонта та Оттави а звідтам до Ню Йорку, щоб взяти участь в Зборах Гол. Ради НТШ. До Европи поверне д-р В. Янів при кінці квітня.

М. Григор

ВІДДІЛ УНС НА ФОНД УКРАЇНЦІВ В ЮГОСЛАВІЇ

42-ий Відділ УНСоюзу ім. Т. Шевченка в Пассейку 100. дол., В. Марущак 20.00, С. Сальфетник 20.00, С. Бущак 20.00, Анна Шафран 10.00, С. Задорожний 5.00, І. Блиха 5.00, П. Головачук 5.00, П. Жолондик 6.00, Г. Романів 2.00, І. Чуйко 2.00 дол. Гроші переслано до ЗУАДК-у в Філядельфії, дальші грошеві пожертви можна вплачувати через 42-ий Відділ УНСоюзу.

Річні збори 231-го Відділу УНСоюзу ім. Кардинала Йосифа Сліпого в Кемдені, Н. Дж.

28-го лютого в залі української кат. церкви св. Михаїла відбулись загальні збори місцевого відділу УНС ім. Кардинала Йосифа Сліпого якраз в 5 річницю від того дня, що цей відділ був заложений в 1965.

Збори відкрив і ними проводив голова відділу мґр. Іван Бодревич, а секретарем був Микола Рудницький. Голова відділу привітав пароха місцевої української кат. церкви о. Мирона Козмовського, головного радного та й голову окружного комітету філядельфійської округи Степана Гавриша та членів і гостей.

По прийняттю протоколу з попередніх зборів, ділових звітах управи, дискусії над звітами і уділенню абсолюторії приступлено до вибору нової управи. На основі звітів, можна ствердити, що управа відділу вела многогранну працю, а здобутих 14 нових членів — це найкращий показник тої праці.

Нову управу вибрано в складі: мґр. Іван Бродевич — голова, М. Мацьків — заступник голови, Микола Лялюк — секретар, Микола Рудницький — заст. секретаря, Ольга Межисвська — касир. Контрольна Комісія: інжен. Микола Ромах — голова, Стефан Панасюк і Петро Кашуба — члени.

Присутній під час зборів головний радний Степан Гавриш провів коротку аналізу дії і праці відділу за повних 5 років існування його. Він згадав, в яких обставинах відділ був заложений, при чому згадав віддану працю першого секретаря відділу Івана Строчана, а відтак вказав на жертвенну працю теперішнього секретаря Миколи Лялюка, який за короткий час свого урядування вже зумів приєднати Союзові 11 членів. На кінець висловив признання і подяку голові відділу мґр. Іванові Бодревичеві, який був основоположником відділу, а тепер ним опікується, не зважаючи на підірваний стан здоров'я.

Після офіційної частини зборів відбулася гостина для членів і гостей, яку приготовила дружина секретаря пані Р. Лялюк. Під час гостини порушено цілий ряд справ, що є доводом, що і члени і громадянство зацікавлені працею та й плянами УНС. Слід згадати і те, що управа відділу не забула і за потерпілих від землетрусу братів-українців в Баня Луці в Юґославії і на заклик голови відділу присутні в часі гостини зложили суму 42 долярів: Відділ 231 УНС — 10 дол.; по 5 дол: мґр. Іван Бодревич, Петро Кріль і Михайло Березовський; Микола Рудницький — 3 дол.; по 2 доляри: Василь Боячук, Стефан Панасюк, Михайло Ромах, Ева Конопка і Петро Кашуба; по 1 доляровї: інж. Микола Ромах, Микола Лялюк, Стефан Соловій, Катерина Куравська. Повну суму 42 дол. передано до канцелярії ЗУАДК у Філядельфії.

За християнським звичаєм збори розпочав і закінчив молитвою присутній о. Мирон Козмовський.

С. Г.

Очевидець про три собори св. Софії

22-го лютого до 1-го Відд. СУА загостила загально відома із громадської праці п. О. Соневицька із доповіддю „Три собори св. Софії". Після програми ширших сходин голова п. Н. Хоманчук щиро її привітала та попросила до слова. Яскраво розказала прелеґентка про свої враження під час оглядин тих святинь. Собор св. Софії здвигнений за князя Ярослава Мудрого п. Соневицька мала нагоду оглядати у 1941 році, коли то разом з капелею Львівської Фільгармонії була у Києві. Київський Софіївський собор, хоч замінений на музей, викликав в неї глибоко пережиті й ніколи незабуті враження. Розположення, краса, а передовсім фрески й мозаїка відтворюють у глядача духа тодішнього часу, побуджують почуття гордости на велич і славу княжої держави. Рівночасно в парі із тим в душі породжується бунт проти ворога, який так безжалісно руйнує й винищує скарби української культури.

Константинопольський собор св. Софії в Царгороді, який був перемінений на мечеть, а відтак після першої світової війни за володіння Ататюрка на музей, прелеґентка оглядала минулого року. Монументальність будови цього собору та мозаїки, які довгі століття збереглися до нинішнього часу викликують у відвідувачів ніколи непроминаючі вражіння чарівної краси.

Про третій собор св. Софії, найбільше нам відомий п. О. Соневицька розказувала з особливою увагою. У своїй доповіді підчеркнула ентузіязм і почування радости українських прочан, що з'їхалися на великі торжественні врочистості посвячення собору св. Софії, який заходами їх Блаженства Верховного Архиєпископа, — Кардинала Йосифа і фінансової піддержки української еміґрації збудовано у вічному місті Римі. При тому згадала й про Малу Семінарію оо. Салезіян, яка є одинокою середньою школою у вільному світі, де українська мова є викладовою, а учнями українські хлопці з Югославії, Польщі, Пряшівщини та Західньої Европи. Доповідь, зміст якої підчеркнули також і барвистість висвітлених прозірок, зробила на слухачів помітне враження.

Склали пожертви такі членки Відділу: Катерина Пелешок — 25 дол.; Ольга Сливка 20 дол.; по 10 дол.: Анна Сливка, Марія Андрушків і Евдокія Серединська; по 5 дол.: Михайлина Баран, Степанія Гуменюк і Леся Гой; по 2 дол.: Юлія Вубела, Евгенія Вацик і Михайлина Книш; Стефанія Рудик 4 дол. Разом 100 дол.

Н. Хоманчук

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК у США

з глибоким смутком повідомляє про трагічну смерть на 42 році життя 11-го квітня 1970 р.

Євгена Володимировича ЄХІМОВА

члена Фундації Академії.

•

Матері Софії, дружині Надії, сестрі Олесі і всій Родині Покійного висловлюємо глибоке співчуття.

ФУНДАЦІЯ АКАДЕМІЇ

Замість квітів на могилу

бл. п. Олега Грицая

зложили на Український Католицький Університет в Римі:

д-р Б. і М. Цимбалісті	$15.00
інж. Ю. і Г. Бончковські —	10.00
І. і Л. Васильців	10.00
В. і Д. Гусар	10.00
інж. А. і У. Вовк	5.00

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що дня 12 квітня 1970 р. упокоївся в Бозі, проживши 95 років,

НАШ НАЙДОРОЖЧИЙ БАТЬКО, ДІДО І ПРАДІДО

БЛ. П. ТЕОДОР РОЖАНКОВСЬКИЙ

бувший посол Галицького Сойму, бувший отаман УСС, бувший суддя Окружного Суду і адвокат у Львові

ПАНАХИДА у СЕРЕДУ, 15-го квітня 1970 р. о год. 8-ій вечора у похоронному заведенні Литвин і Литвин, 801 Springfield Ave., Irvington, N.J.

ПОХОРОН у ЧЕТВЕР о год. 10-ій ранку з похоронного заведення на Український Православний Цвинтар у Бавнд Брук, Н. Дж.

В глибокому смутку: ДОНЬКА, СИНИ, НЕВІСТКИ ВНУКИ І ПРАВНУКИ.

Зі сумом повідомляємо, що дня 12-го квітня на 95-му році життя помер

бл. п. ТЕОДОР РОЖАНКОВСЬКИЙ

перший командант УСС, учасник визвольних змагань і наш Член.

ПАНАХИДА в СЕРЕДУ дня 15-го квітня о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Литвин-Литвин в Ірвінгтоні, Н. Дж.

ПОХОРОНИ у ЧЕТВЕР, 16-го квітня, о год. 10-ій перед пол. з того ж похоронного заведення на цвинтар у Бавнд Бруку, Н.Дж.

•

Родині Покійного висловлюємо наше співчуття.

РАДА ДИРЕКТОРІВ В-ВА „ЧЕРВОНА КАЛИНА" Ню Йорк, Н.Й.

Зі сумом повідомляємо Українських Січових Стрільців, Товаришів Зброї і Українське Громадянство, що дня 12-го квітня 1970 р. помер

Отаман ТЕОДОР РОЖАНКОВСЬКИЙ

Перший Командант УСС, учасник Визвольних Змагань в рядах Українських Січових Стрільців і Української Галицької Армії

ПАНАХИДА в СЕРЕДУ дня 15-го квітня о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Литвин-Литвин в Ірвінгтоні, Н. Дж.

ПОХОРОНИ в ЧЕТВЕР дня 16-го квітня о год. 10-ій ранку з того ж похоронного заведення на цвинтар в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Просимо взяти участь в похоронах.

•

Родині Покійного висловлюємо наше співчуття.

ГОЛОВНА РАДА БРАТСТВА УСС

З великим горем і смутком Родина повідомляє про несподівану смерть на 42-му році життя 11-го квітня 1970 р.

ЄВГЕНА ВОЛОДИМИРОВИЧА ЄХІМОВА

ПАНАХИДА відбудеться у ВІВТОРОК, 14-го квітня, о год. 7-ій веч. в каплиці Петра Яреми, 129 Іст 7-ма вулиця, Ню Йорк, Н.Й.

ПОХОРОН відбудеться в СЕРЕДУ, 15-го квітня ц.р. на православному цвинтарі в Jackson, N.J.

РОДИНА ПОКІЙНОГО

ПАМ'ЯТІ МГРА АНТОНА ЛУЦЬКОГО

(Спомин)

Бл. п. мгра Антона Луцького пізнав я ближче 1932 року, коли він зголосився в мене з проханням при прийнятті його на адвокатську практику, яку він в цілості відбув у мене аж до відчинення своєї канцелярії. Я знав його ще як студента права, був він дуже рухливий і діяльний в крузі осіб, які належали наче до „штабу" знаного діяча і організатора Самбірщини о. Юліяна Татомира. Бл. п. Антон уродженець Луки, знаний був в давньому луцькому судовому повіті як організатор читалень „Просвіта", як один з організаторів громадських і політичних та передвиборчих віч і зборів, як добрий промовець і як надзвичайно інтелігентна людина, все з добродушною усмішкою на лиці. Як здібний правник, він скоро привчився і присвоїв собі широке знання адвокатської практики, а своїм вмілим поступованням з'єднював собі повне довір'я серед клієнтелі.

Працював він в Самборі не лише фахово, але включився у вир громадського життя. Він був активним членом Товариств „Українська Бесіда", „Рідна Школа", „Філії Об'єднання Українських Адвокатів" і членом Управи Кооперативи „Книжка", де разом з Марійкою Надрічною-Шманько і студентом Кривеньким провадив бібліотеку, яка начисляла понад 15,000 українських і чужомовних книжок. Там він часто стрічався з членами-читачами з нашої громади і зі старшою шкільною молоддю, бо шкільних українських бібліотек тоді не було. Для молоді він був добрим дорадником.

Працював він і в самбірському окружному товаристві „Сокіл", в якому гуртувалась і виховувалася наша націоналістична молодь. Він стрінувся там з діячами ОУНівцями д-ром Михайлом Хомином і магістрами Николієм Филипчаком і Антоном Сілецьким.

В приватному житті у поведінці він був ввічливий, веселої вдачі, працьовитий і обов'язковий, був загально люблений в наших товариствах і серед членів адвокатської палестри. По закінченні адвокатської практики, за моєю порадою, він відчинив свою канцелярію в Старому Самборі. Там стрінувся з українськими адвокатами д-р Максимчуком і мгр. Юрієм Княжинським, там він співпрацював зі сенатором о. Ю. Татомиром, який у міжчасі перенісся на нову парохію в Старосамбірщину.

В Старому Самборі бл. п. Антін Луцький, як здібний адвокат, зачав корисно розвивати свою канцелярію. Вибухнула Друга світова війна, і тоді він, скриваючися перед большевиками, перенісся в Дрогобиччину, де в одному сільському колгоспі працював як писар. НКВД, яке мало його у своїх списках, шукало за ним в Самборі і в Старому Самборі, не знаючи, куди він подівся, думаючи вкінці, що він „втік" заграницю. Про те оповідав мені сам бл.п. Антін Луцький.

Перед другою большевицькою окупацією виїхав з родиною на еміграцію, опинився в Америці та осів в Піттсбургу, опісля в Ню Йорку. В Ню Йорку ми оба, по довгій розлуці, стрінулися, зраділи як давні добрі друзі, він розповів мені про прожиті літа, про смерть свого одинака, маленького сина, про смерть своєї дружини Ірени, яку я знав особисто, яку він похоронив в Піттсбургу. По родинних нещастях і тяжких переживаннях в його поведінці і розмові видно було пригноблення, вже не запримітив я питомої його веселости, однак жар до праці його не покинув, він тоді працював в Ню Йорку, як управитель Українського Народного Дому.

Аж ось наша преса рознесла сумну вість про несподівану смерть бл. п. мгра Антона Луцького. Не діждався він кращої долі, втратив свою рідну Луку, втратив своїх Найдорожчих, осиротив дві молоді дочки і на віки спочив у чужій землі, поруч своєї померлої дружини.

В часописах прочитав я про його похорони, про чисельну в них участь громадянства, про прощальні промови над його труною. Я собі усвідомив, що Померлого цінили не лише в рідних сторонах, але, що він і далеко на чужині своєю жертвенною працею для добра нашої спільноти зумів здобути собі признання серед давніших і нових наших емігрантів, залишаючи по собі жаль і світлу пам'ять людини цінної, працьовитої і щиро відданої свому Народові і Церкві.

Ютика, Н.И.
9 березня 1970 р.

Д-р Юліян Рабій

Група зв'язку в Лондоні протестує...

(Закінчення зі сторінки 1-ої)

ють. Ансамбль Червоної Армії вживається як пропагандний стовп диктаторського режиму, що придушує народи Совєтського Союзу і сусідніх країв. Протестуючи проти них, ми ні на хвилину не квестіонуємо культурної спадщини тих народів Совєтського Союзу, але разом з ними, ми є проти цих, які безжалісно експлуатують їх і їх спадщину..."

Разом з летючкою роздавано перед театром також „програму" концерту ансамблю, зредаговану групою Зв'язку (редагував К. Зеленко). На першій сторінці під написом „Червона Армія співає для вас" група червоноармійців з часів наїзду на Угорщину у 1956 побіч танкетки. На другій і третій сторінках „програми" її точки в такому порядку (в англійській мові):

1. „Моя батьківщина" — імперіяльна рапсодія; Музика: Леонід Брежнев, слова: Алексей Косигін. Пісня про російську „родіну".

2. „Рукі проч від нашої славної совєтської батьківщини" — марш червоної армії, виконаний на балалайках, дзвонах, ракетах і батерії 75-міліметрових говіцерів.

3. „Через Чехо-Словаччину у 20-ти днях". Музика: маршал Якубовський, слова: амбасадор Червоненко. Останній російський „шлягер".

4. „Коли ти любиш мене, плюй на китайських зрадників" — совєтський романс.

5. „На маневрах в Угорщину у 1956". Музика: маршал Александр Васілевський; слова: Янош Кадар. Угорськая рапсодія.

6. „Естоніє, Латвіє і Литво, ми любимо вас з цілого нашого серця" — Славна визвольна пісня з червня 1940 р.

7. „Як ми депортували сім національностей в часі війни" — Музика: Иосиф В. Сталін; слова: Іван Сєров. Марш Червоної Армії.

8. „Радість із визволення Болгарії і Румунії у 1944 — історичний танок.

9. „Подумайте ще раз, британські імперіялісти" — марш Червоної Армії з 1919р.

10. „Твоя кохана не має часу плакати за тобою, вона продукує танк" — вірменський романс.

11. „Простягаючи помічну руку Югославії і Альбанії" — комуністична патріотична пісня.

12. „Облизуючи імперіялістів в Ялті у 1945". Музика: Иосиф В. Сталін. Слова: Вячеслав Молотов. Славна історична пісня, прославляє великі совєтські досягнення.

Перерва 15 хвилин.

13. Ох, і яку ж гарну війну ми почали разом у 1939". Музика: Иосиф В. Сталін і Адольф Гітлер. Слова: Вячеслав Молотов і Иоахім Ріббентроп. Славна пісня про Нацистську - комуністичну співпрацю.

14. „Російський стрибковий танок". Традиційний Червоармійський танець або: як ми окупували половину Европи, висилаючи совєтських героїв з одного краю до другого.

15. „Розмова з Дубчеком"; Музика і слова Леоніда Брежнева із КҐБівськими солістами.

16. „Я тебе знов побачу, ріко Уссурі". Російсько-китайська любовна пісня. Останній шляґер з Москви.

17. „Як ми боролись для Варшави у 1944, не роблячи нічого". Музика Иосиф Сталін; слова: маршал Константин Рокосовський.

18. „Ледяний подув". Пісня про совєтських в'язнів за полярним кругом. Солісти: два сторожі совєтських лагерів.

19. „Українська поема". Пісня, скомпонована членами відділів безпеки, які стережуть українських в'язнів у лагерях Мордовії.

20. „Берізка". Історична пісня про щасливе життя у визволеній Білорусі.

21. „Вояк на дорозі". Стара російська визвольна пісня.

22. „Орієнтальні ритми". Танок про совєтські мирні заходи на Середньому Сході.

23. „Пісня річковиків Волги". Російська народна пісня, скомпонована під Царицином, перероблена під Сталінградом і змодифікована та доповнена під Волгоградом.

На четвертій сторінці програми подана хроніка загарбницьких актів червоної армії від 1917 до 1968 р.

Декому із тих, що йшли на концерт, програмки так подобались, що прочитавши їх у залі виходили на двір і просили про додаткові копії. Представники поодиноких національних груп мали транспаранти із назвою їх батьківщини. Перед початком концерту на сходах до театру була покладена домовина із написом на ній „Червона армія — убивці свободи".

Коли глядачі зачали сходитись до театру, із домовини вийшла молода чешка із шарфою через рам'я з написом „Свобода не вмирає ніколи".

Ціла демонстрація мала дуже спокійний характер.

Представники преси, радіо і телебачення нотували і фотографували хід протестної акції. Дня 6 квітня вечором у лондонському телебаченню був звіт про згаданий протест і показана згадана домовина. У вечірніх (6.4.) і ранніх радіоновинах теж були звіти про демонстрацію. Лондонські газети з 7.4 помістили довші нотатки про це.

Організатори протестаційної акції вислали свої летючки і програмки до всієї британської преси і членів парляменту. Вони будуть продовжувати свою акцію перед театром цілий тиждень, а потім у всіх тих містах, де має Ансамбль виступати.

Наслідки протесту вже видно: газети з 7 квітня не помістили ніяких рецензій на концерт Ансамблю.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 17-го КВІТНЯ, 1970:

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н.Дж. — Місячні збори Т-ва „Українська Січ", Відд. 170, о год. 6-ій веч. в домівці УНДому. Просимо членів вирівняти залеглі вкладки. — Управа.

СУБОТА, 18-го КВІТНЯ 1970:

НЮ ЙОРК, Н.Й. — Квартальні Збори Т-ва „Дністер", Відд. 361, о год. 7:30 веч. у власній домівці при 119 Avenue A в Ню Йорку, з таким порядком нарад: відчитання протоколу та його одобрення; фінансовий та організаційні звіти за перший квартал і біжучі справи. Проситься члнів вплачувати вкладки на час. — За Т-во Дністер": Петро Кучма, предс., В. Варагура, секретар.

НЕДІЛЯ, 19-го КВІТНЯ 1970:

ПАТЕРСОН, Н.Дж. — Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 64, о год. 2:30 по пол. у Вінярського, 482 Мейн стріт у Патерсоні. Просимо всіх на збори. — Іван Бурий, секр.

РОЧЕСТЕР, Н.Й. — Місячні збори Б-ва св. Иосафата, Відд. 217, о год. 2-ій по пол. в Українсько-Американськім Клюбі при 292 Hudson Avenue. Проситься членів прибути, вирівняти свої залеглості і взяти участь у передконвенційних нарадах.— Роман Пристай, секр. рекорд.

ВЕТЛЕГЕМ, Па. — Збирання вкладок від членів Б-та св. Димитрія, Відд. 288, як слідує: в залі церкви св. Иосафата від год. 11:30 до 12:00 рано; в Укр. Амер. Клюбі при 817 Линн Аве. від 12:30 до 1:30 по пол. Проситься членів вирівняти вкладки. А. Данилюк, предс., В. Загводський, кас., Д. Мушастий, секр.

ПАССЕЙК, Н.Дж. — Місячні збори 42 Відд. ім. Т. Шевченка о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 237 Говп Аве. в Пассейку. Просимо вплачувати членські вкладки на час. — В. Марущак, рек. секр.

АСТОРІЯ, Н.Й. — Збори Б-ва св. Миколая, Відд. 5, о год. 5-ій по пол. в церковній залі при 37-09 31st Avenue. Тому, що це останні збори перед Конвенцією, проситься усіх членів прибути і висловити свої побажання до делеґатів, якими є: А. Малан, В. Левенець і М. Хоманчук. — Управа.

Нюйоркська Округа УНС обговорювала конвенційні справи

(Закінчення зі стор. 1-ої)

надрукування ще перед конвенцією.

На закінчення зборів гол. секретар пригадав, що серед найбільш заслужених організаторів членів в минулорічній кампанії, які придбали 25 членів або більше, в цей спосіб стали вперше, або повторно, членами почесного Клюбу Заслужених Союзовців, який відповідає американським „Клюбам Мільйонерів" є Володимир Квас, який придбав 51 членів, Іван Пригода (39), Роман Крупка (33), д-р Василь Вишиваний (30), д-р Олександер Саноцький (27), Андронік Копистянський (27) і Микола Хоманчук (26). При цьому, в товаристві інших головних урядовців та голови Округи, вручив тим, які вперше стали членами Клюбу, почесну дубову плякету зі союзовою емблемою і написом „Признання заа аслуги" та іменем відзначеного. Були ними відзначені Іван Пригода, Роман Крупка і д-р Василь Вишиваний, всі урядовці Товариства „Дністер", який завдяки їх співпраці, здобув у минулім році 109 членів й став першуном між всіми 460 Відділами УНСоюзу. Плякету одержав також д-р Олександер Саноцький, секретар 158 Відділу в Врукліні.

ДЕ СОВІСТЬ ЛЮДСТВА?

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Годі перелічувати всі ті злочини, що їх поповнила Москва супроти нашого народу. Історія має їх в реєстрі, хоча світ про це багато знає. Тому на нас у вільнім світі лежить відповідальне завдання піднести могутній голос протесту перед усім християнським світом в обороні наших гноблених братів і сестер, яким відмовляється основних прав — свободи релігії.

Нехай у той час, коли Москва святкує сторічну річницю народження творця своєї злочинної системи, світ почує наш голос в обороні правди, свободи совісти, свободи визнавання рідної релігії.

Об'єднані в Українській Католицькій Церкві, під проводом Верховного Архиєпископа Кардинала Кир Иосифа, занесім благальні молитви до Всемогучого Творця за опіку для нашої Церкви, за свободу для нашого народу, який мучиться в московській тюрмі народів.

Нехай наш голос почують всі, кому дорогі християнські засади. Нехай голос наш дійде до сильних миру сього, щоб разом з нами стали в обороні гноблених і кривджених. Нехай не думають ті, які пактують із висланцями Кремлю і торгують нашою шкірою, що Бог благословить тих, хто замикає очі на кривду, на беззаконня.

Відзначаючи голосним протестом 25-ліття ліквідації Укр. Католицької Церкви на рідних землях, об'єднаймося в щирій молитві за тих, що принесли найбільшу жертву — жертву крови, і за тих, що змагаються за Божі і людські права для Церкви і Народу.

МОСКОВСЬКИЙ БОЛЬШОЙ ТЕАТР ПОКАЗУЄ ПРОТИУКРАЇНСЬКУ ОПЕРУ

Московський Большой Театр, відомий із своїх закордонних гастролів, „на відзначення 100-ліття В. Леніна показав оперу видатного совєтського композитора С. Прокофьєва „Сємьон Котко", лібретто за повістю В. Катаєва „Я син трудового народа", створене письменником і композитором". Газета „Известия" з 7-го квітня повідомила, що прем'єра була „тепло зустрінута глядачами" та що „дія опери відбувається в 1918 році на Україні. Автори опери „Сємьон Котко" розповідають про грізні події перших літ совєтської влади на Україні, про „отпір, який дає народ внутрішнім і зовнішнім ворогам революції"...

Коговз, Амстердам, Трой і околиця!
В неділю, 19-го квітня 1970 року
о год. 2-й по пол.
в домі УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО ГОРОЖАНСЬКОГО КЛЮБУ
Meadow Street, Cohoes, N.Y.
— відбудуться —
РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УНС
міст: Трой, Амстердам, Гадсон, Коговз, Вотервліт, Бродальбін і Пітсфільд, Масс. та околиці,
в яких розміщені Відділи чч.:
13, 57, 79, 150, 191, 266, 476 і 477.
В цих Зборах повинні взяти участь Урядовці, Конвенційні Делегати і Представники згаданих Відділів.

ПОРЯДОК ЗБОРІВ:
1. Відкриття і вибір Президії;
2. Відчитання протоколу Зборів з 1969 р.;
3. Справоздання з діяльности Округи і її Відділів;
4. Дискусія та уділення абсолюторії уступаючій Управі;
5. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії;
6. Доповіді Головних Урядовців;
7. Плян праці на біжучий рік;
8. Конвенційні рекомендації;
9. Закриття Зборів.

В Зборах візьмуть участь:
ЯРОСЛАВ ПАДОХ
головний секретар УНС
ВОЛОДИМИР ЗАПАРАНЮК
головний радний УНСоюзу
На Збори запрошені також всі члени УНСоюзу та загал Українського Громадянства цілої околиці.
ОКРУЖНА УПРАВА

ТАРЗАН, Ч. 6849. Дикий Кіт подає радіо-сиґнали

Ніякого різання ножем! Ідіть геть, чужинці!

Коли б я тільки проколов виразку, Тарзане, то я показав би їм хробака „І-І", який вбиває їх!

Це правда, вожде Меду, але ми не можемо насилу передати нашу мудрість тим забобонним дунам! Будь терпеливим, під час коли Дикий Кіт висилає свій радіо-сиґнал про неґайну допомогу з Мамбузі.

Маю надію, що це буде сержант Джонс, який відбере цей наш сиґнал. Він є найкращим гелікоптеровим пілотом в Африці!